

Fransa Cumhurbaşkanı Macron ile Almanya Başbakanı Merkel Aachen'da iki ülke arasında 56 yıl önce imzalanmış Elysee Antlaşmasını gncellediler ya da genişlettiler. Avrupa Birliği'nin (AB) eksenini Almanya-Fransa'nın oluşturduğu, bu eksenin –en azından- Avusturya ve Benelüks ülkelerini de yanında tuttuğu biliniyordu. Bu durumda yeni bir antlaşmaya neden gerek duyuldu?

Bunun önde gelen nedeni, Fransa-Almanya ekseninin beklenildiği kadar gelişmemiş olmasıdır. Tarihleri boyunca birbirleriyle savaşmış olan bu iki lke –Napolyon'un Almanya'yı işgalini ve iki dünya savaşını hatırlamak yeterlidir- AB içinde eksen oluşturdular. İngiltere ise Birlik içinde yıllardan beri güvenilmez bir ülkeydi ve de Gaulle'n vetosu nedeniyle yıllarca ye olamamıştı.

Almanya-Fransa eksenini durduğu ve hatta gclendiği oranda AB'nin geleceği olacaktı.

Her iki ülkede de yükselen aşırı sağ akımlar (Fransa'da Ulusal Cephe, Almanya'da AfD) Birlik'in geleceği için tehlikeli görüldü. Ulusal Cephe Fransa'da en büyük parti durumundadır ve ancak iki aşamalı seçim sistemi sayesinde kurumlarda gücünün çok altında temsil edilmektedir. Bu parti Fransa'nın AB yeliğine karşıdır.

Benzer bir durum AfD için de yumuşak olarak gündeme geldi. Parti, AB'de reform yapılmazsa Almanya'nın ayrılması talebini savunacağını açıkladı.

AB'de reformdan anlaşılan, AB'nin daha ileri bütünleşmesinin engellenmesi ve ulusal devletlerin bağımsızlıklarının artırılmasıdır. AfD'nin talebinin iki nedenle şansı bulunmuyor.

Birincisi; Almanya halkı, Fransa halkından daha yüksek oranda AB yandaşıdır.

İkincisi ise, Almanya AB'nin patronu, kararların başlıca belirleyicisi durumundadır ve bu nedenle

de daha ileri bütnleŖmeyle ulusal bağımsızlığını en az kaybeden ülkedir.

Fransa'da Sarı Yelekliler muhalefet hareketinin ülkenin içinde bulunduğu ekonomik krizden Almanya'yı da sorumlu tutması hiç de uzak ihtimal değildir.

Bu durumda Elysee AntlaŖması'nın yeni iŖbirliđi alanlarına geniŖletilmesi, her iki ülke içinde de güçlenen AB karŖıtlarına karŖı atılmıŖ bir adım olarak görülebilir.

Yapay zeka araŖtırmaları ve ortak silahlı gücün geliŖtirilmesi konularında yeni adımlar atılması, iki ülke halkının daha fazla yakınlaŖması gerekleŖmeyince sınırlı öneme sahiptir. Otuz yıl kadar önce iki ülke insanların birbirlerinin dilini görece yüksek oranda öğrenmesi geride kalmıŖ, Almanca ğrenen Fransızların oranı yüzde 15'e kadar gerilemiŖtir. Bu oranda olmasa bile benzer bir gerileme Almanya için de geçerlidir. İki lke arasında ğrenci deđiŖiminin hızlandırılması, ortak teknik okullar açılması gibi projeler bu gerilemeyi engellemek içindir.

İngilizcenin uluslararası dil olarak rakipsizleŖmesinin yanı sıra İspanyolcanın ykseliŖi Fransızların Almancayı ve Almanların da Fransızcayı öğrenmesini yavaŖlattı.

AB'nin farklı bir gücü odağı olarak büyümesi ABD tarafından iyi karŖılanmayan bir geliŖmedir. Trump'ın ABD hegemonyasının güçlendirilmesi için hedef seçtiği rakiplerden birisi in ise diğeri de AB'dir. İngiltere eskiden beri ABD yandaŖıdır ve ekonomik gücü eskisine göre zayıfladığı için AB'den ayrılması büyük sorun oluŖturmayacaktır. Finans merkezi olan Londra'daki çok sayıda büyük firma merkezini AB lkeleri kentlerine taŖımaktadır.

ABD'nin AB içindeki önemli diğer mttelefiki Polonya'dır. Bu lke ekonomik olarak Almanya'ya bağımlı olmasına karŖın tarihsel nedenlerle Almanya ile Rusya arasında kalmaktan çekinmektedir. Polonya yıllarca Prusya ile arlık Rusyası arasında blnmŖ bir ülkeydi.

AB'nin zayıflıklarını trplemesi her durumda ABD karŖısındaki gclerin geliŖmesi anlamına gelir. (Buradan anti emperyalizm çıkarmamak gerekir, ilgisi yoktur.) Rusya Federasyonu'nun (RF) Almanya'nın ve AB'nin güçlenmesini desteklemesi, ABD'nin RF ile Almanya arasındaki büyük gaz boru hattının yapımından rahatsızlık duyduğunu açıkça göstermesi bu nedenledir.

Almanya'daki ABD elçisi bu boru hattının yapımına katılan firmaların kara listeye alınabileceğini açıklaması rahatsızlığın boyutunu gösteriyor.

Avrupa ülkelerinde sol güçler zayıftır ve hiçbir önemli sol parti AB'ye karşı değildir. AB'nin demokratikleşmesi gerektiğini, "sosyal AB"yi savunuyorlar ama bu konuda önemli adım atılabildiği söylenemez.

Mayıs ayında yapılacak Avrupa Birliği Parlamentosu seçimlerinden kısa süre önce yapılan Aachen Antlaşması bu seçimde oylarını artırması beklenen AB karşıtlarına karşı mesaj olarak da okunabilir.